

Miljø- og
Ligestillingsministeriet
Kystdirektoratet

Kystdirektoratets plan for kystbeskyttelse

Lønstrup

December 2024

Titel:

Kystdirektoratets plan for kystbeskyttelse, Lønstrup

Udgiver:

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk

December 2024

Forfattere:

Pia Juel Andersen
Lars Olsen

Illustrationer og layout:

Birgit Byskov Kloster

Forsidegrafik:

Foto: Lønstrup 2012. AdobeStock©Anja Robanke.

Projektansvarlig:

Niels Kristian Kvistgaard

Projektleder:

Lars Erik Olsen

Nøgleord:

Plan, Kystbeskyttelse, Lønstrup, Fællesaftaler

Må citeres med kildeangivelse:

Kystdirektoratet, 2024 Kystdirektoratets plan for kystbeskyttelse, Lønstrup.

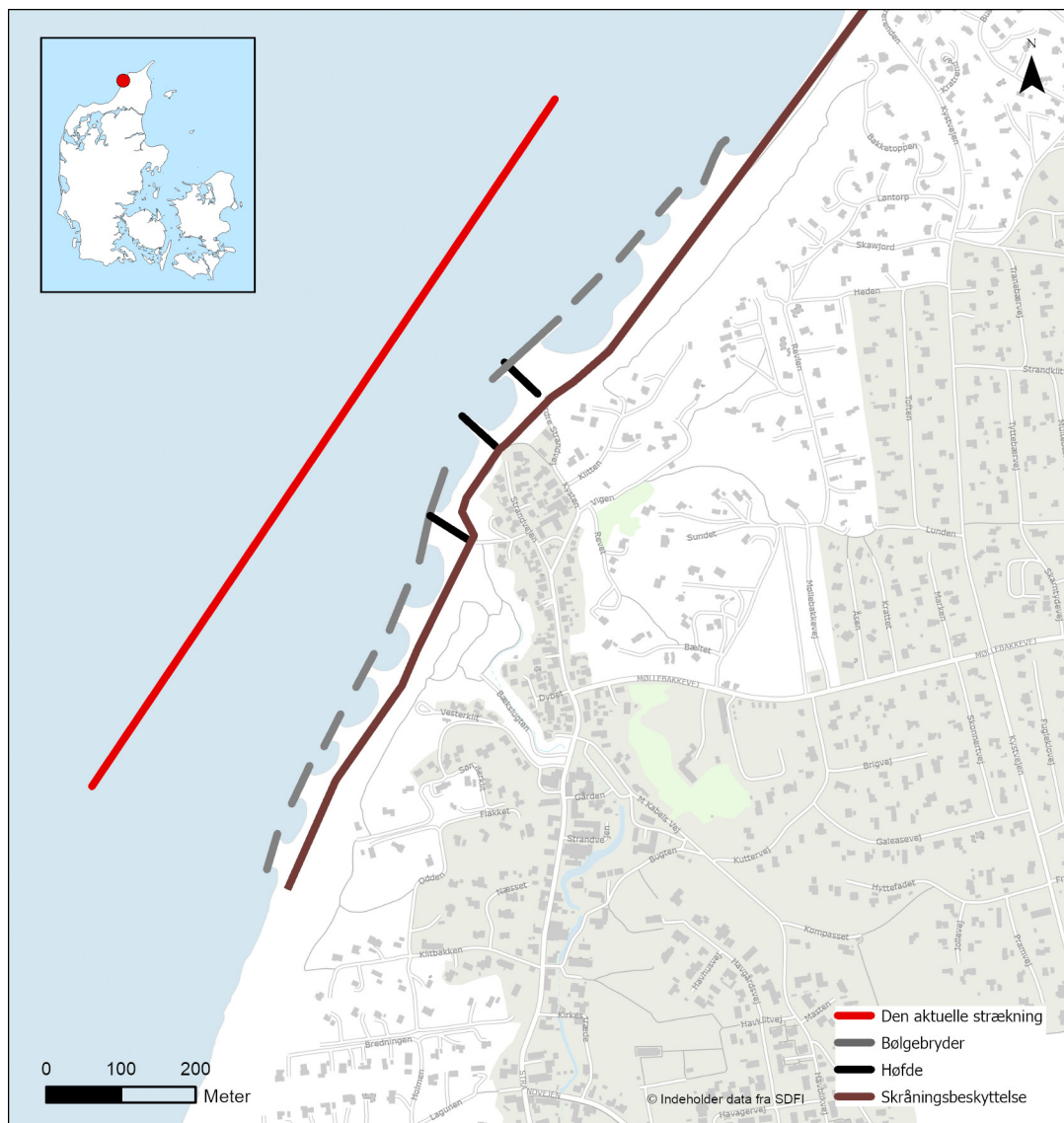
Indhold

1. Baggrund	5
2. Indledning	6
3. Formål og sikkerhedskrav	7
4. Anvendte metoder til kystbeskyttelse.....	8
Kystnær sandfodring.....	8
Strandfodring	8
Vedligeholdelse af eksisterende hårde konstruktioner til kystbeskyttelse.....	9
Konklusion.....	9
5. Implementering af planen.....	10

1. Baggrund

Dette dokument er planen for Kystdirektoratets rammer for kystbeskyttelse på den 1.130 meter lange strækning ud for Lønstrup, illustreret på Figur 1.

Figur 1 - Kystbeskyttelsens geografiske placering.

Kystdirektoratet skal jf. §19 i bekendtgørelse nr. 269 af 6. marts 2020 varetage de samfundsmæssige interesser på kystbeskyttelsesområdet og de statslige interesser på søterritoriet gennem analyser, projektering, anlæg, drift, sikring og varsling. Derudover beskriver §21 i samme bekendtgørelse, at miljøministerens beføjelser i §2 b i lov om kystbeskyttelse m.v. 'udøves af Kystdirektoratet. §2 b i lov om kystbeskyttelse siger, at miljøministeren kan bestemme, at der ved en kyst skal udføres kystbeskyttelsesforanstaltninger med staten som bygherre. Med grundlag i dette planlægger Kystdirektoratet den statslige kystbeskyttelse for strækningen ud for Lønstrup (Figur 1).

2. Indledning

Den 1.130 meter lange kyststrækning ud for Lønstrup er en naturlig tilbagerykningsskyst. Uden en årlig kystbeskyttelsesindsats ville kysten på strækningen rykke tilbage med 1,0-1,5 m om året. Hvis planen ikke gennemføres vil en sådan tilbagerykning have meget store konsekvenser for den enkelte husejer, som f.eks. tab af ejendomme (private ejendomme og fritidshuse) tæt ved kysten.

Kysten er domineret af stejle klinter, hvor stranden ved nedkørslen ved Lønstrup ligger få meter under klinten, mens klinten rækker op mod 40 meter over havets overflade på strækningen nord for Lønstrup.

Uden en planlagt kystbeskyttelse vil der ved Lønstrup klint ske en naturlig tilbagerykning af kystlinjen. På strækningen er det overordnede formål at standse kysttilbagerykningen og dermed mindske risikoen for ejendomme.

Figur 2 – Foto fra Lønstrup.

Den økonomiske ramme for kystbeskyttelsesindsatsen på strækningen er siden 1984 fastlagt på grundlag af fællesaftaler mellem Staten, (Nordjyllands Amt) og Hjørring Kommune.

De økonomiske rammer vil ikke blive behandlet yderligere i planen for kystbeskyttelsesaktiviteterne.

3. Formål og sikkerhedskrav

Formålet med kystbeskyttelsen er at beskytte ejendomme og infrastruktur mod erosion. Det gøres med en målsætning om, at kystlinjen så vidt muligt fastholdes, der hvor det er nødvendigt at regulere tilbagerykningen af hensyn til ejendomme og infrastruktur, så klinten fastholdes.

Figur 3 - Oversigtskort med den aktuelle strækning.

Formålet for kystbeskyttelsen kan for nuværende opfyldes af eksisterende hårde konstruktioner og løbende sandfodring. Den nuværende skråningsbeskyttelse er oprindeligt designet til en 50-års hændelse.

Sandfodringen opretholder en strand foran skråningsbeskyttelsen og forhindrer, at der bliver dybere foran bølgebryderne. Derved forbliver kystbeskyttelseskonstruktionerne intakte.

Grundet klimaforandringerne vil kravene til sandfodringen formentlig løbende blive forøget, for at kunne opfylde formålet. Formålet vil fortsat være uændret.

4. Anvendte metoder til kystbeskyttelse

Sandfodring anvendes, da det er den eneste kystbeskyttelsesmetode, der opretholder mængden af sand på stranden og dermed standser kysttilbagerykningen. Sandfodringen kan udføres enten på selve stranden eller kystnært.

I Lønstrup tilføres der som oftest sand til stranden, så stranden opretholdes og kystbeskyttelses anlægget ikke nedbrydes.

Den årlige gennemsnitlige fodringsmængde vil være i størrelsesordenen 40.000 m³/år.

Kystnær sandfodring

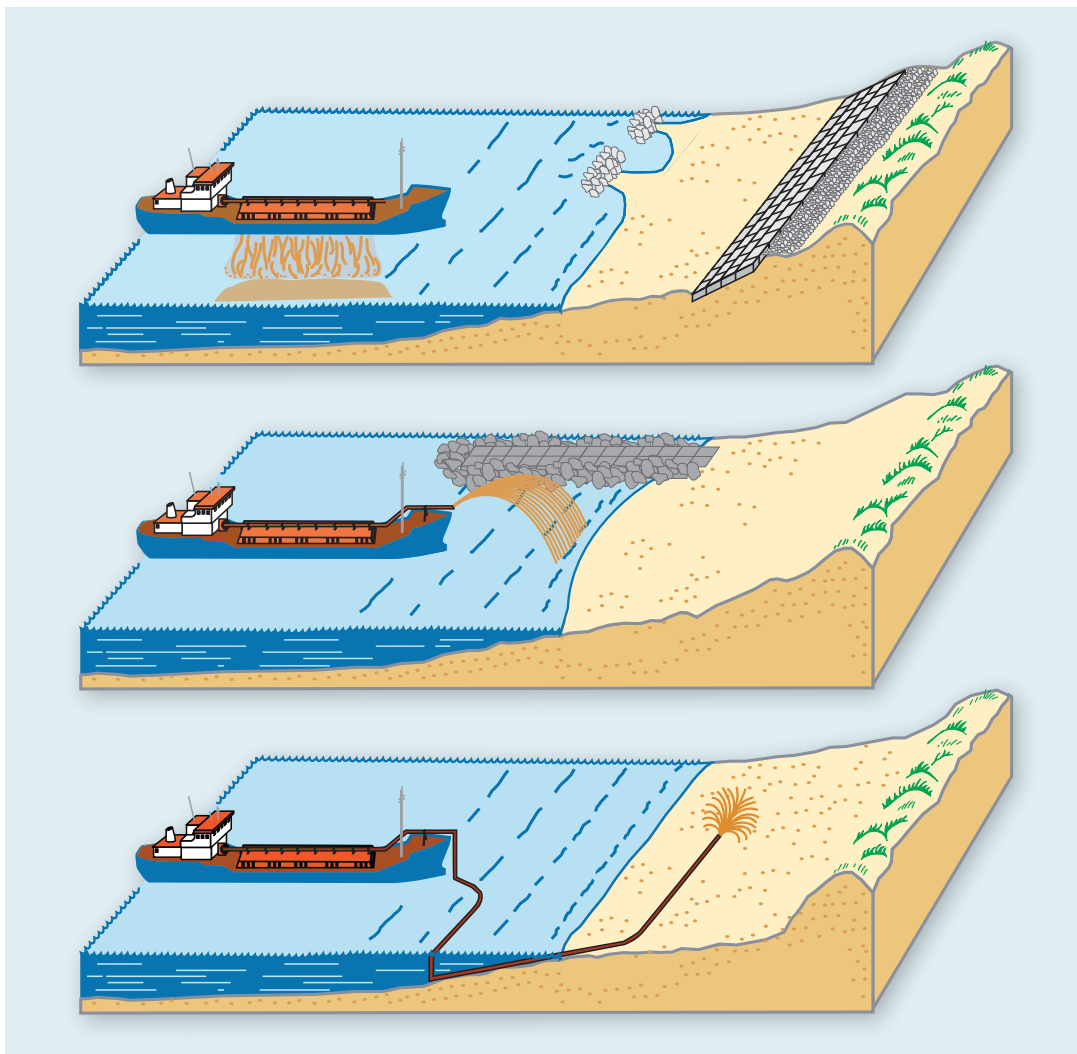
Den kystnære fodring gennemføres ved to principielt forskellige metoder, der omfatter klapning/splitning, hvor sandsugeren (skibet) afleverer sandet på havbunden, og rainbowing, hvor sandet pumpes ud gennem et rør i stævnen af sandsugeren. Ved begge metoder forstærkes revlerne på havbunden, hvilket tager toppen af bølgenes energi, inden de når ind til kysten.

Strandfodring

Ved strandfodring placeres sandet på stranden tæt på klinten og ud mod kystlinjen. Strandfodring vil i de fleste tilfælde ske ved, at sand pumpes ind på stranden via en rørledning fra et skib. En begrænset del af strandfodringen sker ved at der kan køres sand til stranden med lastbiler fra f.eks. Hirtshals Havn. Kysten forstærkes ved strandfodring og virker som en buffer mod havets nedbrydning af kysten. Strøm og bølger vil føre materiale væk fra kysten, men materialet tages fra fodringssandet, så kystlinjen bevares.

Foto: Lønstrup 2020. AdobeStock©Oliver Hoffmann.

Figur 4 – Illustrationer af metoder til sandfodring.
Øverst: Klaphing/splitning, midterst: Rainbowing, nederst: Strandfodring.

Vedligeholdelse af eksisterende hårde konstruktioner til kystbeskyttelse

De hårde konstruktioner til kystbeskyttelse består på strækningen af en skråningsbeskyttelse af brudsten langs skræntfoden samt to landingspladshøfder og ti bølgebrydere. Nord for fællesaftalestrækningen findes yderligere en bølgebryder. Hjørring Kommune står for vedligeholdelsen af de nuværende konstruktioner, der planlægges ikke at etablere nye hårde konstruktioner til kystbeskyttelse, da sandfodring er en mere effektiv form for kystbeskyttelse. I tilgift med vedligeholdelse af hårde konstruktioner, bevirker sandfodringen at høfder ikke skal forlænges indad, men kun have efterfyldt sten i konstruktionerne. Med hensyn til skråningsbeskyttelse og bølgebrydere er sandfodringen forudsætning for at disse konstruktioner kan opretholdes, der kan ligeledes være et behov for at efterfylde disse konstruktioner med sten.

Konklusion

Samlet set vil kystbeskyttelsen på strækningen ud for Lønstrup og de metoder der er planlagt udført, beskytte ejendomme og infrastruktur mod den erosion, der naturligt løbende sker.

Målsætningen der skal leves op til, er at kysten så vidt muligt bevarer, som den er i dag.

5. Implementering af planen

Planen for kystbeskyttelsen ud for Lønstrup vil blive gennemført ved konkrete og tidsbegrænsede projekter. Projekterne vil præcisere anvendelsen af konkrete metoder og beskrive hvordan og hvornår, kystbeskyttelsen vil foregå, men projekterne må ikke stride mod rammerne i denne overordnede plan.

De konkrete projekter for kystbeskyttelsen vil være underlagt krav om miljøvurdering af konkrete projekter. Derudover må projekterne ikke stride mod en række love og direktiver om beskyttelse af habitater, arter, vandforekomster, kulturarv, mv. Miljøvurderingen af de konkrete projekter vil beskrive og vurdere de sandsynlige virkninger på miljøet, herunder hvordan der tages hensyn til sårbar natur, mv.

De konkrete projekter behandles i separate processer, der indebærer høringer af myndigheder og offentligheden.

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk